

===== Din adamı =====

:date: 2014-11-23 02:18:14 +0200

.. :Author: Emin Reşah .. :Date: <12050 - Wed 04:17>

Ne kadar doğrudur bilmiyorum, mesleğini psikoloji ve psikiyatri olarak seçmiş insanların motivasyonlarının bir kısmının *kendini sorunlarını çözmek* olduğunu söylerler.

Buna benzer bir durumun *din adamı* için de geçerli olması gerektiği aklıma geldi. Kendi imansızlığının çaresini bulmak için dine sarılan bir insan.

Ancak tabii ki, din, psikolojinin yeniliğinden doğan dinamik tabiatından uzak olduğu ve kültürün, tarihin içine battığı için bu tarafı hemen hiç görünmüyor. Din adamlarını etkileyen genellikle başka saikler. Öyle olmasa *imansız* daha iyi anlayan din adamlarımız olurdu.

Literatür *tahkiki iman* ve *taklidi iman* diye iki imandan bahseder, okuyunca sanırsınız ki *tahkiki* olanı, gerçekten ince ince tefekkürden geçirmiş, kişiyi bir kaynar kazana, bir buzlu suya sokmuş, aklının ve kalbinin iki ucunu kanatana kadar farklı yönlere çekmiş ve sonucunda imanla buluşturmuş bir iman. Hayır, insanlara nasıl *tahkik* etmeleri gerektiğini de öğrettinde, onlar da tahkik ediyor-muş gibi yapıp, imanlarının hakiki olduğuna kanaat ediyorlar. Tefekkür dedikleri de, inanmayı gördüklerinde sıralayacakları sözleri akıllarından geçirmek oluyor. (Bu arada tefekkürün Batı dillerindeki en yakın karşılığı herhalde *meditation* oluyor, Ancak bizim *meditasyon* diye bildiğimiz *dhamma* bu ikisinden çok *zıkr* \ :sup:e tekabül ediyor. Biri Sami, biri Aryan kelimesi ama *dharma* ile *dhikr* de benzer gibi. Güneş Dil Teorisyeni olacağım geldi.)

En derin iman sahiplerinin imansızlık çemberinden geçmiş olmaları da bundan olabilir. Nefsin nerede kendine tanrı üretmeye başlayacağını imansızdan daha iyi kimse bilmez. *İmanlı*, imanından şüphe etmeyi de öğrenmediği için, neye ne için iman ettiğini farkına daha zor varır.

Tabii herkesten *ben zamanında şu şu sebeple imanımdan olmuştum* demesini beklemeyiz. Bunu ifade etmeyi *fitne* olarak görmek de anlaşılabilir. Ancak nasıl bir hatibin kağıttan okumasıyla irticalen konuşması arasında fark varsa, bir insanın söylediklerinden imanının hangi imbiclerden süzülüp geldiğini anlayabiliriz.